

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Βέροιας

Ως Περιοχή Εφαρμογής (ΠεΕ) της ΣΒΑΑ ορίζεται ως το τμήμα της πόλης της Βέροιας (Δημοτική Ενότητα Βέροιας) που περικλείει **το εμπορικό – ιστορικό κέντρο και τη συνοικία του Προμηθέα στην αντίπερα όχθη του Τριποτάμου** και περιλαμβάνει τους κηρυγμένους ιστορικούς τόπους (Μπαρμπούτα, Παναγία Δεξιά, Κυριώτισσα, Κοντογεωργάκη) της πόλης. Η Περιοχή Εφαρμογής περικλείει **1.650 στρέμματα**, δηλαδή περίπου το 1/3 της συνολικής έκτασης της πόλης της Βέροιας (4.540 στρέμματα), συγκεντρώνει μόνιμο πληθυσμό **16.674** κατοίκων (απογραφή 2011) και ορίζεται από τις εξής οδούς, ξεκινώντας από το ΒΔ άκρο της: 25^{ης} Μαρτίου – Καλής Παναγιάς – Σταδίου – Παιονίου – Θεσσαλονίκης – Βενιζέλου – Βερμίου – Αγ. Αντωνίου – Κεντρικής – Μαλακούση – Βενιζέλου – Ελιάς – Ανοιξεως – Περίων – Μπουμπουλίνας – Καραϊσκάκη – Αφροδίτης – Γηροκομείου – Τσούλκα – Καπετάν Λιόλιου – Δήμητρας – Πινδάρου – Αγαμέμνονος – Καραδήμου – Φωκίωνος – Ακροπόλεως.

Τα κύρια κριτήρια επιλογής της συγκεκριμένης περιοχής ήταν:

- Στην ΠεΕ βρίσκονται οι κηρυγμένοι ιστορικοί τόποι της Βέροιας, περιοχές **ιδιαίτερου πολιτισμικού χαρακτήρα**, που σε συνδυασμό με την πληθώρα των μνημείων, καθιστούν την πόλη αναπτυσσόμενο τουριστικό πόλο.
- Στην ΠεΕ περιλαμβάνεται το **εμπορικό κέντρο** της πόλης, στο πλέγμα πεζοδρόμων γύρω από την Παλιά Αγορά, που αποτελεί τον πυρήνα της τοπικής οικονομίας, αλλά **λόγω της οικονομικής κρίσης παρουσιάζει μεγάλη κάμψη** και θνησιμότητα των τοπικών επιχειρήσεων.
- Στην ΠεΕ παρατηρούνται φαινόμενα **έλλειψης και υποβάθμισης του πρασίνου** στους ελεύθερους χώρους, τόσο στην παραποτάμια ζώνη όσο και διάχυτα σε όλη την ΠεΕ, παρά το γεγονός ότι το κλίμα και η τοπογραφία ευνοεί τη βλάστηση.
- Στην ΠεΕ περιλαμβάνεται η συνοικία του Προμηθέα, που παρά την μεγάλη εγγύτητά της με το ιστορικό κέντρο, εμφανίζει **προβληματική οργανική σύνδεση** με αυτό.
- Στην ΠεΕ υπάρχουν **αυξημένα κοινωνικά προβλήματα** και συγκέντρωση ευάλωτων και μειονεκτικών ομάδων, όπως διαπιστώνει κανείς από τις υφιστάμενες δράσεις και ανάγκες των φορέων που δραστηριοποιούνται μέσα σε αυτήν.
- Στην ΠεΕ υπάρχουν **ελλείψεις σε υποδομές που αφορούν την ήπια μετακίνηση και την προσβασιμότητα**, ιδίως σε περιοχές γύρω από σχολεία
- Τέλος, το ιστορικό κέντρο της Βέροιας ήταν **περιοχή μελέτης στο πρόγραμμα URBACT**.

Η Στρατηγική για την Περιοχή Εφαρμογής κινείται στο τρίπτυχο **Φύση – Ιστορία – Φιλοξενία**: επιδιώκει να αξιοποιήσει τους πόρους του τόπου της Βέροιας – τη φύση (τον **οικολογικό πλούτο**) και την ιστορία (τον **μνημειακό / πολιτιστικό πλούτο**) ως **τα σημαντικότερά της «κεφάλαια» για μια βιώσιμη ανάπτυξη**. Η χωρική στρατηγική για την ΠεΕ στοχεύει πρώτα από όλα στην αναστροφή της ερήμωσης των τριών ιστορικών τόπων και στην ανάδειξή τους ως το περιβάλλον που αναδεικνύει το πολυπολιτισμικό παρελθόν της πόλης, με μια επέμβαση στον χώρο που θα έχει βιοκλιματικά χαρακτηριστικά, όπως άλλωστε «οικολογική» ήταν πάντοτε η παραδοσιακή οικοδομική τεχνολογία. Η αναζωογόνηση των ιστορικών τόπων και η ανάδειξη του πολιτιστικού κεφαλαίου θα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη, μέσα από την τόνωση του **τουρισμού** και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα της **φιλοξενίας**, καθώς και στον τομέα της δημιουργικής οικονομίας, με μακροπρόθεσμη αύξηση της απασχόλησης. Σε αυτή την

κατεύθυνση θα συμβάλει και το πρόγραμμα επιμόρφωσης στους αντίστοιχους τομείς από το Επιμελητήριο Ημαθίας, στα πλαίσια της «έξυπνης εξειδίκευσης». Η Παλιά Αγορά – το εμπορικό κέντρο της πόλης –, σε άμεση επαφή με τους ιστορικούς τόπους, αποτελεί επίσης έναν σημαντικό οικονομικό πυρήνα όπου η παρέμβαση (δημιουργία Ανοικτού Κέντρου Εμπορίου) θα προσφέρει υποδομές, άυλες και μη, για την αναζωογόνηση των τοπικών επιχειρήσεων. Η ενσωμάτωση του συνοικισμού του Προμηθέα στην ΠΕ επιδιώκει στην οργανική σύνδεση του συνοικισμού με το κέντρο, στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των ελεύθερων χώρων του, και στην προώθηση των ήπιων μέσων μετακίνησης. Ως προς τις κοινωνικές προκλήσεις, η ΣΒΑΑ επιδιώκει την στήριξη των ευάλωτων ομάδων, μέσα από την ενίσχυση υφιστάμενων δομών και μέσα από ειδικές δράσεις προώθησης της εκπαίδευσης και της προληπτικής ιατρικής σε περιθωριοποιημένες ομάδες.

Η Στρατηγική ΒΑΑ επικεντρώνεται σε τέσσερις άξονες:

1. **Ανάδειξη του οικοπολιτιστικού αποθέματος ως αναπτυξιακού τουριστικού πόρου για την πόλη**
2. **Βιώσιμη αστική κινητικότητα, προσβασιμότητα για όλους**
3. **Στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας, προώθηση της απασχόλησης**
4. **Προστασία, υποστήριξη και ένταξη ευάλωτων και ευπαθών ομάδων**

Στη ΣΒΑΑ περιλαμβάνονται 18 Παρεμβάσεις (έργα και δράσεις), συνολικού Προϋπολογισμού 4.204.000 ευρώ, εκ των οποίων οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ανέρχονται σε 3.300.000 ευρώ, ενώ οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ σε 904.000 ευρώ.

Ο Δήμος Βέροιας ορίστηκε **Ενδιάμεσος Φορέας** για τις παρακάτω δεκαπέντε (15) πράξεις που περιλαμβάνονται στη ΣΒΑΑ Βέροιας:

Α/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΒΑΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΕΔΕΤ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		
						ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΠΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
1	1	1.1	Βιοκλιματικό-πολιτιστικό δίκτυο διαδρομών στην Παλιά Πόλη της Βέροιας	1.703.000	ΕΤΠΑ	ΑΠ 6	6ε	83
2		1.2	Τα τείχη της Βέροιας: Η προστασία της πόλης στους αιώνες της ιστορίας της	348.000	ΕΤΠΑ	ΑΠ 6	6γ	93
3		1.3	Βιοκλιματική διαμόρφωση Πλατείας Δίδυμων Λουτρώνων	180.000	ΕΤΠΑ	ΑΠ 6	6ε	83
4			Η φύση στο σχολείο: "Πράσινες" σχολικές αυλές	170.000	ΕΤΠΑ	ΑΠ 6	6ε	83

5	2	2.1	Υποδομές και ρυθμίσεις για ήπιες μορφές μετακίνησης σε περιοχές σχολείων	525.000	ΕΤΠΑ	ΑΠ 6	6ε	83
6		2.2	Ποδήλατα πόλης σε δύο σταθμούς	92.000	ΕΤΠΑ	ΑΠ 4	4ε	43
7	3	3.2	Εξειδικευμένη τεχνική κατάρτιση σε θέματα σωστικών εργασιών, συντήρησης και προστασίας μνημείων και αρχαιολογικών τόπων	69.000	ΕΚΤ	ΑΠ 8	8iii	104
8			Η Βιβλιοθήκη ανοίγει δουλειές: Υποστήριξη ανέργων για πρόσβαση στην αγορά εργασίας	90.000	ΕΚΤ	ΑΠ 8	8iii	104
9		Ολοκληρωμένο πρόγραμμα προώθησης της καινοτόμου επιχειρηματικότητας με έμφαση στον τουρισμό και τον πολιτισμό	48.000	ΕΚΤ	ΑΠ 8	8iii	104	
10		3.3	Δημιουργία πλατφόρμας ψηφιακού περιεχόμενου για τον θρησκευτικό τουρισμό από την Ιερά Μητρόπολη	44.000	ΕΤΠΑ	ΑΠ 2	2γ	79
11			Ψηφιακή πλατφόρμα προβολής της πόλης	46.000	ΕΤΠΑ	ΑΠ 2	2γ	79
12	4	4.1	Υποστήριξη της λειτουργίας του Τμήματος Ημιαυτόνομης Διαβίωσης Νέων του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας και Στήριξης Οικογένειας της "Πρωτοβουλίας για το Παιδί"	255.000	ΕΚΤ	ΑΠ 9	9iv	112
13			Υποστήριξη της οργάνωσης και λειτουργίας του χώρου προσωρινής φιλοξενίας ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο ή έχουν άμεση ανάγκη και του Κέντρου Στήριξης Οικογένειας του Συλλόγου Κοινωνικής Παρέμβασης "Ερασμος"	128.000	ΕΚΤ	ΑΠ 9	9iv	112
14			Ενίσχυση της λειτουργίας του μικτού Κέντρου Δημέρευσης Ατόμων με Ειδικές Δεξιότητες του Σωματείου Φίλων ΚΕΜΑΕΔ	122.000	ΕΚΤ	ΑΠ 9	9iii	111
15			Λειτουργία Κέντρου Υποστήριξης για ενήλικες με ψυχικές διαταραχές στην πόλη της Βέροιας από τον Σύλλογο Οικογενειών και	147.000	ΕΚΤ	ΑΠ 9	9iv	112

		Φίλων Ψυχικής Υγείας (Σ.Ο.Φ.Ψ.Υ.) Ημαθίας					
ΣΥΝΟΛΟ Σ.Β.Α.Α. ΒΕΡΟΙΑΣ			3.967.000				

Επίσης, στη ΣΒΑΑ περιλαμβάνονται και οι παρακάτω τρεις (3) πράξεις που στη ΣΒΑΑ Βέροιας, ο Δήμος Βέροιας ΔΕΝ έχει αρμοδιότητες Ενδιάμεσου Φορέα:

Α/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΒΑΑ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΒΑΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΕΔΕΤ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		
						ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΠΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
1	3	3.1	Δημιουργία Ανοικτού Κέντρου Εμπορίου στο εμπορικό κέντρο της πόλης	90.000	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	3δ	63
2			Ενισχύσεις τοπικών επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού (φιλοξενία - εστίαση - πολιτισμός - δημιουργικότητα)	102.000	ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	3α	67
3	4	4.1.	Ένταξη ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας στην παραγωγική διαδικασία μέσα από τη λειτουργία ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. Το.Ψ.Υ.	45.000	ΕΚΤ	ΒΑΑ	9v	113